

31.7.2017

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

OM 8/41/2017

LAUSUNTO JULKISISTA KUULUTUKSISTA ANNETUN LAIN (34/1925) UUDISTAMISTARPEITA KOSKEVASTA ARVIOMUISTIOSTA

Oikeusministeriö on 15.5.2017 pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön (jäljempänä ministeriö) lausuntoa julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeita koskevasta arviomuistiosta. Pyydettyä lausuntona ministeriö toteaa seuraavaa:

Yleisenä huomionaan ministeriö toteaa, että arviomuistiossa viitatus nykyaikaisen ja tehokkaan tiedonvälityksen tavat muun muassa sähköisen asioinnin kehittämisen osalta julkishallinnossa ja tuomioistuineläytöksessä sekä tietoteknisten valmiuksien yleistymisen, kuulutuslain mukaista menettelyä ei voida pitää enää tarkoituksenmukaisena tapana välittää tietoa. Edellä esitettyyn viitaten ministeriö pitää kannatettavana arviomuistion mukaista esitystä siitä, että laki julkisista kuulutuksista (34/1925) sekä asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta (36/1925) tulisi vanhentuneena kumota.

Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Miltä osin arvioitte olevan edelleen tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle sääntelylle, kun otetaan huomioon maakunta- ja aluehallintouudistuksen tehtäväsiirrot sekä kuntalain ja maakuntalakesityksen säännökset kuulutusmenettelystä?

Ministeriö katsoo kysymyksen jäävän epäselväksi. Kuulutusmenettelyä koskevaa muuta sääntelyä ei tarvittane kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta. Myös ne tilanteet, joissa valtion viranomaisen lupa- yms. päätökset edellyttävät nykyisin kuuluttamista kunnan ilmoitustaululla, järjestyvät tältä osin viittaussäännöksiin kuntalakiin (410/2015).

Olisiko valtion ja muiden viranomaisten kuulutuksista mahdollista erityislainsäädännössä joltain osin luopua ottaen huomioon hallintolain 41 § koskien vaikutusmahdollisuuksien varaimista sekä 62 § yleistiedoksiannosta?

Ministeriö toteaa, ettei sen luonnonvaraosaston toimialalla ei ole tiedossa viranomaisasiaa, jossa kumpikaan mainittu säännös korvaisi viranomaisen kuulutuksen lukuun ottamatta tämän lausunnon lopussa selvitettyä hyvin poikkeuksellista tilannetta (erittäin laajat toimenpidealueet).

Mikäli katsotte, että edelleen on tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle säännökselle (kuntalain ja maakuntalain lisäksi), tulisiko tästä käsityksenne mukaan säätää kussakin erityislaissa, jossa kuulutusvelvollisuus perustetaan, vai yleislaissa?

Ministeriö katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että kuulutusmenettelystä säädettäisiin hallintolaissa ja jos joissakin asioissa katsottaisiin olevan tarve säätää kuulutusmenettelystä yleislaista poikkeavasti, säädettäisiin siitä asiaa koskevassa erityislaissa. Suomen metsäkeskus on todennut ministeriölle antamassaan kommentissa, että jos kuntalain ja maakuntalain kuuluttamista kos-

kevien säännösten lisäksi on tarvetta muiden viranomaisten kuulusmenettelyn yleissääntelylle, siitä on tarkoituksenmukaista säätää hallintolakiin otettavilla säännöksillä, kuten muistiossa ehdotetaan.

Jos katsotte, että valtion viranomaisia ja muita viranomaisia koskevasta kuulusmenettelystä pitäisi säätää yleislaissa, kuten hallintolaissa, miltä osin kuulusmenettelystä olisi yleissäännöksessä tarpeen säätää?

Ministeriö katsoo, että vastaavista seikoista olisi tarpeen säätää samoin kuin kunnan osalta on säädetty kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Mainitun pykälän 1 momentin mukaan kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla. Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusten on oltava yleisessä tietoverkossa 14 vuorokautta, jollei asian luonteesta muuta johdu. Ilmoituksen sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta edellä mainitun ajan kuluttua.

Arviomuistion liitteenä olevasta säädöslistauksesta

Ministeriön hallinnonalan erityislainsäädäntöä on tarpeen tarkistaa tai arvioida. Tarkistamistarve määräytyy kuitenkin sen mukaan, minkä verran asiasta säädetään yleislaissa.

Lakilistauksessa on mainittu tilusten rauhoittamisesta kotieläinten vahingonteolta 47/1921. Lakia tilusten rauhoittamisesta kotieläinten vahingonteolta annetun lain kumoamisesta 376/2017 on tullut voimaan 1.7.2017, joten edellä mainittua lakia 47/1921 ei ole enää tarpeen ottaa huomioon kuulusmenettelyä koskevan lainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Eläinlääkärintamatin harjoittamisesta annetun lain 41 §:n mukaan rajoitetusta, poistetusta tai palautetusta ammatinharjoittamisoikeudesta Elintarviketurvallisuusviraston on viipymättä kuulusmenettelyä virallisessa lehdessä. Kuten arviomuistiossa todetaan, mainitunkaltainen kuulusmenettely jää arviomuistion ja kuuluslain ulkopuolelle, joten suunnitteilla olevalla uudistuksella ei ole vaikutusta kyseisiin kuulusmenettelyihin.

Lakilistauksessa mainittujen ministeriön ruokaosaston hallinnonala koskevien muiden säädösten osalta ruokaosasto toteaa, että elintarvikelain 23/2006 säännöksen tarpeellisuutta tarkastellaan erikseen parhaillaan käynnissä olevan elintarvikelain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Koltalain 253/1995 ja koltta-asetuksen 133/1997 säännösten osalta päivittämistä tarkastellaan, kun mainittuja säädöksiä muutetaan laajemmin.

Muut esille nousseet seikat

Suomen metsäkeskus puolestaan toteaa ministeriölle antamassaan kommentissa, että metsäkeskuksessa ja sitä edeltäneissä metsäkeskuksissa kuulusmenettelyä tai muuta yleistiedoksiantoa ei tiettävästi ole käytetty. Tarvetta siihen saattaisi olla esimerkiksi suureen maanomistajajoukkoon kohdistuvien metsätuhon torjuntatoimenpiteiden yhteydessä. Tällaisia toimenpiteitä voidaan suorittaa metsätuhon torjunnasta annetun lain (1087/2013) 9 §:n perusteella poikkeuksellisen laajan tuhon tai sellaisen uhan yhteydessä. Kaikkien asianosaisten tavoittaminen ei tällöin välttämättä ole mahdollista muilla tiedoksiantotavoilla. Metsäkeskuksen organisoimissa hyönteistuhon torjunnoissa maanomistajien lukumäärä on ollut kohtuullinen, enimmillään noin 60 henkilön/ryhmittymän/kuolinpesän/yhteisön osoitetiedot alueen ollessa noin 700 ha. Jos toimenpiteitä tehtäisiin tuhansien hehtaarien kokoisella alueella, niin yleistiedoksiantomenettelyä voitaisiin joutua harkitsemaan.

Kansliapäällikön sijaisena,
ylijohtaja

Pentti Lähteenoja

Neuvotteleva virkamies

Toni Tuomainen

